

nogomet, sp. igra između dviju ekipa sa po 11 igrača (1 vratar i 10 igrača u polju). Igrači koji su u posjed u lopte nastoje raznim tehn., i taktičkim sredstvima, kao i fiz. nadmetanjem u skladu s pravilima igre, nadigrati protivnika i postići pogodak. Pobjeđuje ekipa koja postigne više pogodaka. Ako obje ekipe do kraja utakmice postignu jednak broj pogodaka ili nijedan, igra završava neriješenim rezultatom. Pravila igre propisuje sudačka organizacija FIFA (engl. International Football Board). Igrači smiju igrati svim dijelovima tijela, osim rukama, a vrataru je dozvoljeno, kada se nalazi u kaznenom prostoru, i igranje rukama. Utakmica traje za seniore 90 min, omladince 80 min i pionire 60 min. Vrijeme igre podijeljeno je u dva poluvremena između kojih je 10 min odmora. Igra se odvija na pravokutnom igralištu duž. 90–120 m i šir. 45–90 m, omeđenom 12 cm šir. poprečnim i uzdužnim linijama. Igralište dijeli središnja linija na dva jednaka dijela. Središte igrališta obilježeno je krugom polumjera 9,15 m. S oba kraja igrališta u sredini poprečne linije su po jedna vrata (duž. 7,32 m i vis. 2,44 m), koja se sastoje od dviju stativa povezanih prečkom; na vratima, iza poprečne linije, je pričvršćena mreža. Stativ i prečka su kvadratična ili okrugla profila; debljina stativa i prečke je 12 cm. Vratavrem prostor omeđen je linijama duž. 5,5 m, okomitim na poprečnu liniju igrališta. Okomite linije udaljene su 5,5 m lijevo i desno od stativa na poprečnoj liniji i na drugom kraju spojene linijom koja je paralelna s poprečnom linijom igrališta. Na isti način je obilježen kazneni prostor; dvije okomite linije ulaze okomito u igralište u duž. od 16,5 m i isto su toliko udaljene od stativa; na vrhovima su spojene linijom koja je usporedna s dijelom poprečne linije. U tom prostoru je točkom obilježeno mjesto s kojeg se izvodi kazneni udarac (jedanaesterac), a s vanjske strane kaznenog prostora je ucrtan segment kruga, polumjera 9,15 m, čije je središte na točki kaznenog udarca. Brigu o razvoju nogometa u nas vodi Nogometni savez Jugoslavije, u Evropi UEFA, a u svijetu FIFA. Nogomet je u programu OI od 1908; PS organizira se od 1930, PE od 1960. Nogomet u Evropi ima vrlo razvijen sistem međ. klupskih natjecanja (Evropski kup nacionalnih prvaka, Evropski kup nacionalnih pobjednika kupova, Kup UEFA, ranije Kup velesajamskih gradova) i dr.

»**Nogomet**«, ulje, rad akademskog slikara I. Dulčića, 1955.

nogomet u vodi (engl. football in the water), preteča vaterpolu. Igra loptom na vodi bez preciznih zajedničkih pravila; prvi put se pojavila 1869 u V. Britaniji.

»**Nogomet**«, skulptura od bronce, na ist. strani ispred Stadiiona JNA u Beogradu, postavljena 1953; rad kipara Vladete Petrića-Šepe.

»**Nogomet**«, statueta iz bronce, rad akademskog kipara Stipe Sikirice, što je dodjeljuje (od 1976) svake god., u mj. decembru, redakcija Večernjeg lista (Zagreb) najboljem nogometašu godine. Izbor obavlja žiri, sastavljen od bivših nogometnih reprezentativaca.

Nogomet godinu, titula koja se dodjeljuje najboljem igraču nac. nogometnog saveza na osnovi ankete u kojoj sudjeluju sp. novinari neke zemlje. Od 1956 sp. novinari biraju i najboljeg evr. n. g., a pariški dnevnik France football dodjeljuje takvom igraču trofej Zlatnu loptu. Nosioci te titule i dobitnici trofeja Zlatna lopta su: 1956 S. Mathews (engl. FC Blackpool), 1957 i 1959 A. di Stefano (španj. Real Madrid), 1958 R. Kopa (franc. Stade Reims), 1960 L. Suarez (španj. FC

Barcelona), 1961 O. Sivori (tal. Juventus, Torino), 1962 J. Masopust (čehosl. Dukla, Prag), 1963 L. Jašin (sovj. Dinamo, Moskva), 1964 D. Law (engl. Manchester United), 1965 Eusebio (port. Benfica, Lisabon), 1966 R. Charlton (engl. Manchester United), 1967 F. Albert (mad. Ferencvaros, Budimpešta), 1968 G. Best (engl. Manchester United), 1969 G. Rivera (tal. AC Milan, Milano), 1970 G. Müller (njem. Bayern, München), 1971, 1973 i 1974 J. Crujff (niz. Ajax, Amsterdam), 1972 i 1976 F. Beckenbauer (njem. Bayern, München), 1975 O. Blohin (sovj. Dinamo, Kijev), 1977 A. Simonsen (njem. Borussia, Mönchengladbach), 1978 i 1979 K. Keegan (njem. Hamburger Sport Verein), 1980 i 1981 K.-H. Rummenigge (njem. Bayern, München), 1982 P. Rossi (tal. Juventus, Torino) i 1983 M. Platini (Juventus, Torino).

»**Nogometna lopta**«, skulptura, rad akademskog slikara Ivana Hermana; spomenik otkriven u Županji 13. XII 1980 prigodom proslave stogodišnjice početka igranja nogometa u Hrvatskoj i Jugoslaviji.

nogometna odbojka, dopunska igra na igralištu dimenzija 9 m x 18 m; na sredini je odbojkaška mreža. Na svakoj strani igraju 5–6 igrača. Početni udarac (servis) izvodi se šutiranjem lopte nogom iz ruke iza osnovne (poprečne) linije igrališta preko mreže u protivničko polje. Jedna ekipa servira za redom pet puta. Poslije servisa, igrači s protivničkog polja vraćaju loptu nogom ili glavom preko mreže na pol. igrališta ekipe koja je izvela servis. Lopta se smije prije i poslije svakog igranja nogom, tijelom ili glavom odbiti jedanput od tla, a ukupno su dopuštena tri takva igranja loptom (poslije trećeg igranja tijelom, glavom ili nogom, lopta mora biti usmjerena preko mreže u protivničko polje). Igra traje dok jedna od ekipa ne osvoji 15 poena.

»**Nogometna utakmica**«, ulje, rad akademskog slikara Lj. Babića, 1924.

Nogometni savez Jugoslavije, udruženje republičkih i pokrajinskih nogometnih saveza. Saveza nogometnih sudaca Jugoslavije, Saveza nogometnih trenera Jugoslavije i Udruženja klubova Prve savezne lige. Tom savezu prethodilo je Jugoslavenski nogometni savez, osn. 1919 u Zagrebu, koji je 1930 preseljen u Beograd. Od 1939 do 1941 djeluje pod nazivom Vrhovni nogometni savez Jugoslavije, poslije Oslobođenja kao Odbor za nogomet pri FISAJ, a od 1948 pod sadašnjim nazivom. Član je FIFA od 1921 (privremeni), odn. od 1923 (stalni) i UEFA od 1954, zatim SFJK i JOK.

nogometni tenis, dopunska igra na igralištu dimenzija 4 m x 8 m; na sredini je mreža, konopac ili prepona vis. 1 l. 0,5 m. Na svakoj strani igraju po 2–3 igrača. Početni udarac (servis) izvodi se šutiranjem lopte nogom iz ruke, iza osnovne (poprečne) linije igrališta preko mreže u protivničko polje. Jedna ekipa servira za redom pet puta. Poslije servisa, igrači iz protivničkog polja vraćaju loptu nogom ili glavom preko mreže na pol. igrališta ekipe koja je izvela servis. Igra za 1 poen traje dok neki od igrača ne pogriješi u prebacivanju lopte preko mreže. Greške: ako se lopta odbije od tla više od jedanput; ako isti igrač dotakne loptu za redom više od jedanput; ako lopta poslije odbijanja nogom ili glavom padne na tlo na vlastitoj polovini, ili van granica igrališta; ako se lopta zaustavi u mreži ili prođe ispod konopca, odn. prepona. Propozicijama se može odrediti da se lopta odbija od tla dva i više puta, odn. da isti igrač smije igrati loptom dva ili više puta za redom. Igra traje dok jedna od ekipa ne osvoji 15 poena.

nokaut (engl. knockout; k. o.), boks: nesposobnost jednog od boksača da zbog primljenog udarca ili iscrpljenosti nastavi borbu. Sudac u ringu dosuđuje k. o. kada se borac koji je bio u nokdaunu nakon što je odbrojano do 10 nije uspio dignuti s poda i zauzeti propisani borbeni stav, odn. kada odmah nakon pada boksača zbog njegovog teškog stanja prekine meč (tzv. klasični nokaut). Sudac u ringu može svojom odlukom prekinuti borbu, ako ocijeni da je boksač nesposoban za nastavak borbe, iako boksač želi nastaviti meč (tzv. tehn. nokaut; tko.). Boksač koji je doživio poraz nokautom obavezan je podvrgnuti se liječničkom pregledu i određuje mu se obavezan odmor od natjecanja.

nokdaun (engl. knockdown), boks: prekid borbe zbog privremene nesposobnosti boksača da nastavi borbu. Sudac u ringu prekida borbu kada se boksač oslanja na konopce i ne pruža otpor protivniku, kada boksač zbog primljenog udarca padne na tlo, kada u stojećem stavu po procjeni suca nije sposoban za borbu ili kada se bez krivice protivnika nađe van ringa. Pri prekidu sudac broji do 8 i ako ocijeni da se boksač oporavi, dozvoljava nastavak borbe. U amaterskom boks boksač nakon trećeg n. u jednoj rundi automatski gubi borbu (u nas nakon trećeg n. u meču); u profesionalnom boks broji n. u jednom meču nije ograničen.

novofilas, stručnjak u olimp. propisima; čuvar zakonâ koji su primijenjivani na ant. OI; n. je davao poduke helanodicima.

non-playing captain (engl.), stolni tenis, tenis: voda momčadi koji ne igra, ali ima sva prava kapetana.

NOKAUT

NOGOMETNI TENIS

